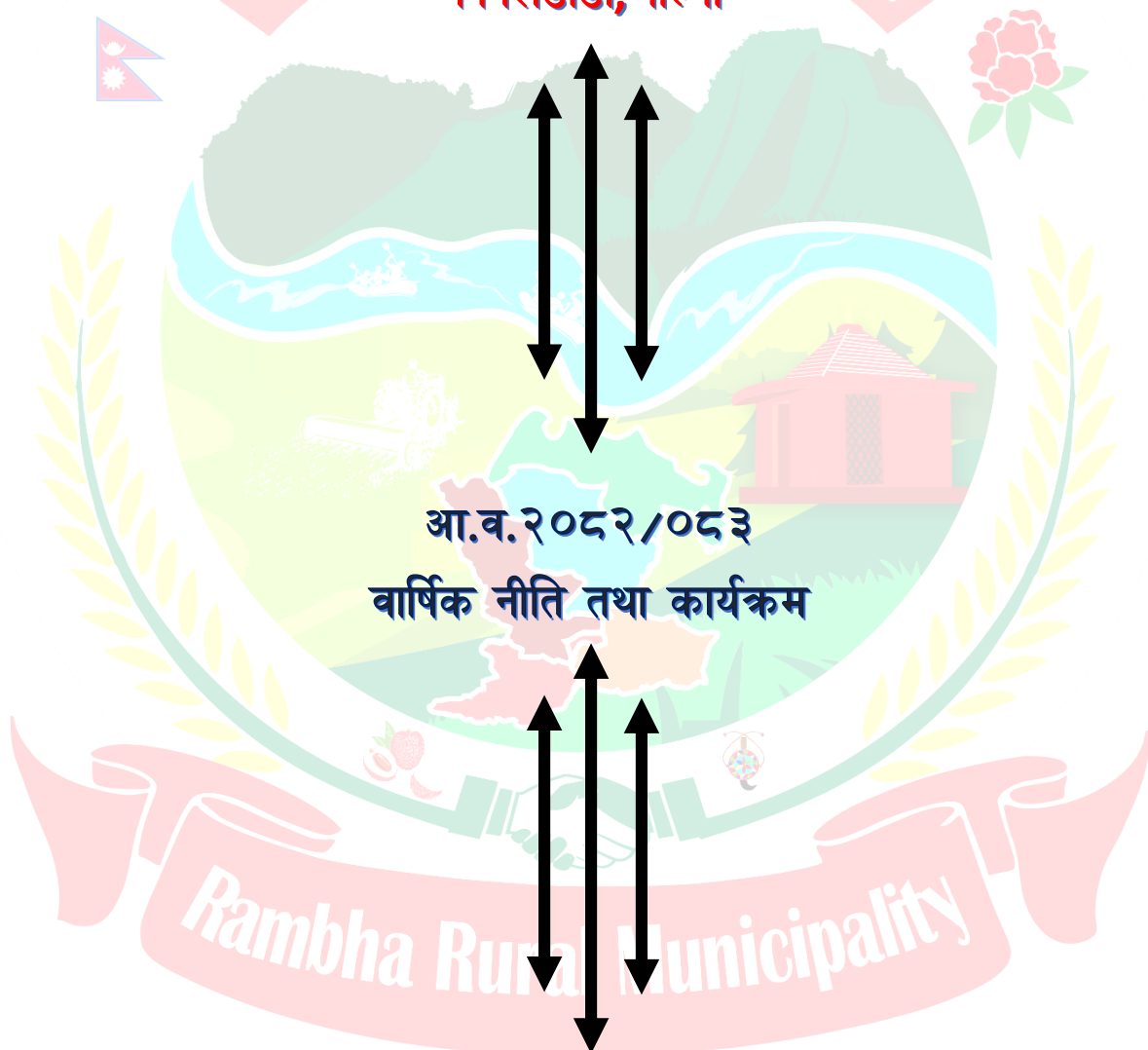


“रम्भा गाउँपालिकाको शान, सुखी रम्भाबासी समृद्ध रम्भा हाम्रो अभियान”



रम्भा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
पिपलडाँडा, पाल्पा



पेश गर्ने मिति : २०८२/०३/०६

आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

श्रद्धेय गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु

- प्रकृति र संस्कृतिले समृद्ध रम्भा गाउँपालिकाको गरीमामय गाउँ सभामा हाम्रो अनुरोधलाई सहर्ष स्वीकार गरी पाल्नु भएकोमा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक स्वागत गर्दै अभिवादन टक्क्याउँदछु।
- यस महत्वपूर्ण अवसरमा रम्भा गाउँपालिकाको आ.व.२०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित गाउँ अधिवेशन समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु।
- यस अवसरमा सर्वप्रथमतः म राष्ट्रियता, लोकतन्त्र र अग्रगामी परिवर्तनका साथै नेपालको सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता र स्वाभिमानको रक्षाको लागि विभिन्न कालखण्डमा भएका विभिन्न राजनीतिक क्रान्ति, संघर्ष र आन्दोलनमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने ज्ञात-अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु। साथै घाईते योद्धाहरुप्रति सम्मान भाव व्यक्त गर्दै सिध्द स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु। राजनीतिक परिवर्तनको लागि अग्र मोर्चामा खटिई नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने श्रद्धेय नेतागण सहित सम्पूर्ण आम नेपालीमा आभार व्यक्त गर्दछु।
- रम्भावासीहरुको अमूल्य मत प्राप्तगरी स्थानीय सरकारको नेतृत्व गरेदेखिनै “रम्भा गाउँपालिकाको शान सुखी रम्भावासी समृद्ध हाम्रो अभियान” भन्ने मूल नारालाई आत्मसात गरि रम्भा गाउँपालिकाको विकास, समृद्धि र सुशासनयुक्त सरल जनमैत्री सेवा प्रवाह गरि जनसन्तुष्टि अभिवृद्धि गर्न प्रतिवद्ध भएर लागेका छौं। रम्भावासी सम्पूर्ण आमाबुवा, दाजुभाई, दिदिबहिनीहरुकै माग, आवश्यकता,

चाहाना र सुझाव अनुसार नै गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरि कार्यान्वयन गर्दै आईरहेका छौं ।

- स्थानीय सरकार जनताको त्याग र बलिदानबाट प्राप्त उपलब्धि हो । स्थानीय जनताको पूर्ण लोकतन्त्र, सुशासनको प्रत्याभूति, जनताप्रि उत्तरदायी सरकार, भ्रष्टाचार मुक्त पालिका निर्माण तथा सभ्य र सु-संस्कृत समाज एवम आफ्नो कर्तव्य प्रति दृढ रहनु यस गाउँपालिकाका आदर्श हुनेछन् ।
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहगरी तीनै तहका सरकारहरुको मुख्य उद्देश्य सम्पूर्ण नागरिकलाई आर्थिक दृष्टिकोणले आत्मनिर्भर र स्वावलम्बी बनाउने उद्देश्य राखेर अगाडी बढिरहेको सन्दर्भमा रम्भा गाउँपालिकाले तय गरेको नारालाई साकार बनाउने गरी आर्थिक वर्ष ०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेटलाई केन्द्रित गर्न लागिएको जानकारी गराउन चाहन्छु ।
- राज्यको पूर्णसंरचना सँगै संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकार गरी तिन तहका सरकारको अधिकार र कर्तव्य संविधानतः निर्दिष्ट गरिएका छन् । संविधानले तोकेका एकल तथा साझा अधिकार क्षेत्रभिन्न रही संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले दिएको निती नियमको परिधिभिन्न रही विशेषत आयआर्जनका कार्यक्रमहरु, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशुपालन, पर्यटन, व्यवसाय तथा भौतिक पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमलाई विशेष जोड दिदै सम्मानित गाउँ अधिवेशन समक्ष आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु ।

१. आर्थिक विकास

क) कृषि तथा पशु

- कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई व्यवस्थित एवं मर्यादित बनाई कृषि उत्पादन वृद्धि गरि आर्थिक विकासको मेरुदण्डका रूपमा स्थापित गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशुजन्य उत्पादनको बजारीकरणको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- रम्भा गाउँपालिकालाई दुध उत्पादनमा आत्मनिर्भर बनाउन गाई/भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम अगाडी बढाईनेछ । सहकारी तथा निजि क्षेत्र संगको समन्वयमा उत्पादित कृषि उपज बजारिकरणको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- कृषि तथा पशु व्यवसायका लागि सहुलियत व्याजदरमा कर्जा प्रवाह कार्यक्रम, प्राविधिक सेवा, आधुनिक कृषि औजार वितरण, हल गोरु व्यवस्थापन, पशु खोप तथा उन्नत जातका विउ विजन वितरण, माहुरी पालन जस्ता कार्यमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- लिची, सुन्तला जातका फलफूलहरुको जोनको रूपमा विस्तार गरिनुका साथै अन्य फलफूलको पकेट क्षेत्र विस्तारका लागि संभाव्यता अध्ययन गरि काम अगाडी बढाईनेछ ।
- प्राङ्गारिक एवं जैविक मल उत्पादन, आधुनिक घाँसको उत्पादन जस्ता कार्यमा जोड दिइनेछ ।
- कृषि तथा पशु जन्य उत्पादनमा उत्पादनमा आधारित अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै अन्य क्षेत्रमा समेत विस्तार गरिनेछ ।

- रैथाने बालिहरुको प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ साथै रैथाने उत्पादन स्टोर्स संचालनमा निरन्तरता तथा विस्तार गरिनेछ ।
- शित भण्डार केन्द्र व्यवस्थापन, थप निर्माण तथा कृषि एम्बुलेन्सहरुको सञ्चालनलाई व्यवस्थित बनाइने छ । भूमीहिन तथा व्यवसायिक कृषकहरुलाई खेती योग्य बाँझो जग्गालाई प्रयोगमा ल्याउनका लागि भूमि बैङ्क स्थापना गरि जग्गा लिजमा लिने दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- कृषकहरुलाई सम्मान, पुरस्कार तथा प्रोत्साहनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- नर्सरी स्थापना गरी उन्नत जातका फलफूल तथा तरकारीको विरुवा वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ
- मागमा आधारित कृषि तथा पशु विकास तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- वन्य जन्तु नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनमा विशेष जोड दिइने छ ।

ख) सहकारी

- सहकारी संस्थाहरुलाई कृयाशिल बनाउदै उत्पादन तथा बजारीकरण कार्यमा सहकार्य र सहजीकरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- वित्तिय साक्षरता कार्यक्रम सहकारी शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । साथै सहकारी संस्थाहरुको क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ ।

ग) घरेलु तथा साना उद्योग

- घरेलु तथा साना उद्योगहरुको स्थापना तथा सञ्चालनमा प्राथमिकता दिनुका साथै उद्यम विकास कार्यक्रमलाई व्यवस्थित बनाइनेछ । साथै नयाँ उद्यमी श्रृजना, स्तरोन्नती तथा प्रविधि हस्तान्तरणमा जोड दिइनेछ ।
- निर्माणाधिन औद्योगिक ग्राम सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

- रिमिघा लेकमा प्राप्त बहुमूल्य जडीबुटीको पहिचान, संकलन, विक्री वितरण तथा राजश्व संकलनको विषयलाई कानून बमोजिम व्यवस्थित बनाइ उक्त क्षेत्रको रेखाङ्कन गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
- काठ प्रशोधन उद्योगको स्थापनाका लागि अध्ययन कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

घ) पर्यटन

- रम्भा गाउँपालिका वडा नं २ र ३ क्षेत्रभित्र रहेको रिमिगा पर्यटकीय क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित गर्दै मुख्य पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- रम्भा-५, ताहुँमा रहेको रम्भादेवी मन्दिरलाई रम्भाको मुख्य पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- ऐतिहासिक, धार्मिक, पर्यटकीय क्षेत्रहरुको पहिचान, संरक्षण एवं एकीकृत विकास गरिनेछ ।
- ग्रामीण पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि होमस्टे सञ्चालनलाई प्राथमिकता दिइनेछ । साथै सम्भाव्यता अध्ययन विस्तार एवं व्यवस्थित बनाइनेछ ।
- कालीगण्डकी नदी संरक्षण र सरसफाइ साथै यसको महिमालाई देश तथा विदेशमा प्रचार प्रसार गर्न तथा आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटक भित्र्याउन उत्तर गण्डकी महामेला महोत्सव २०८२, प्रदेश सरकारको समन्वयमा संचालन गरिनेछ ।
- कालीगण्डकी नदीको किनारमा धार्मिक पदयात्राका लागि पैदल मार्ग निर्माण गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ । कालीगण्डकी नदीमा ज्याफिटङ्ग संचालनलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- बाल उद्यान, पार्क तथा व्यायाम शाला निर्माण तथा व्यवस्थापन गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

२. सामाजिक विकास

क) स्वास्थ्य

- सबै आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरूलाई गुणस्तरीय बनाउनुका साथै निशुल्क आधारभूत प्रयोगशाला सेवालाई निरन्तरता दिईनेछ । एम्बुलेन्स सेवालाई छिटो छरितो र प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- रम्भा गाउँपालिकालाई पोषण मैत्री स्थानीय शासन गाउँपालिका घोषणा गर्ने अभियान अन्तर्गत पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्थायुक्त गाउँपालिकाको दिगोपना र बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत सम्बद्ध पोषण संवेदनशिल सबै पक्षलाई समेटेर पोषण सम्बन्धि विविध कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- रम्भा गाउँपालिकाको रम्भा वासीको स्वास्थ्य प्रतिको दायित्वलाई मनन गर्दै निशुल्क रक्त सेवा तथा निशुल्क मोतिया बिन्दुको शल्यक्रिया कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
- प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सेवा प्रवाहलाई सहज सरल र प्रभावकारी बनाउन आधुनिक X-ray मेशिन लगायत प्याथोलोजि सेवा,कोलागि आवश्यक औजार उपकरणहरूको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नवजात शिशु र ५ वर्षमुनिका बालबालिकाको रोक्न सकिने मृत्युको अन्त्य गर्ने दिगो विकास लक्ष्य, आरोग्य तथा कल्याण लक्ष्य ३ प्राप्तिका लागि खोप सेवाको प्रभावकारी संचालन गरी गाउँपालिकालाई पूर्णखोप दिगोपना र सुनिश्चितता कायम गरिनेछ ।
- स्वास्थ्यकर्मीहरूको परिचालन गरी ज्येष्ठ नागरिकहरूलाई घर घरमै गई स्वास्थ्य सेवा दिने व्यवस्था गरिनेछ ।

- महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई दिदै आइरहेको मासिक प्रोत्साहन रकम, सम्मानजनक विदाई, स्वास्थ्य उपचार विमाकार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको अवलोकन भ्रमण अन्तरक्रिया कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । नयाँ महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयं सेविकालाई आधारभुत र पुरानालाई पुर्नताजगी तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- “असहाय स्वास्थ्य उपचार सहायता कोष” मार्फत मुटु, मृगौला, क्यान्सर जस्ता रोगीहरुलाई दिदै आएको यातायात खर्च बापतको रकमलाई निरन्तरता दिइनेछ । यो कोषमा जुनसुकै व्यक्ती, सहयोग गर्ने विद्यमान व्यवस्था कायमै रहनेछ ।
- HIV/AIDS कुष्ठरोग मधुमेह, उच्च रक्तचाप लगायत विभिन्न नसर्ने रोगका बारेमा सचेतना कार्यक्रम गरिनेछ । मधुमेह रोग नियन्त्रणको लागी गाउँपालिकाका सबै ल्याबमा सुगर जाँच निःशुल्क गरिनेछ । मुटुरोग, मृगौला रोग, क्यान्सर, दम जस्ता गम्भिर प्रकृतिका रोगको बारे सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । पाठेघरको मुखको क्यान्सर स्क्रिनिङ्ग VIA शिविर संचालन गरिनेछ ।
- विपन्न, अपांग, दीर्घ रोगी, महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुको लागी स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । स्वास्थ्य उपचारवाट कोही वञ्चित हुन नपरोस भन्ने हेतुलाई मध्यनजर राखदै बिशिषज्ञ सहितको एकिकृत घुम्ती शिविरलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- सुर्ति, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोगमा नियमन गर्ने एंव सचेतना अभिवृद्धि गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । स्वास्थ्य जीवनशैली, पोषण,

शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन गरिनेछ ।

- गर्भवती र सुत्केरी संग गाउँपालिका कार्यक्रमलाई व्यवस्थित गरी पोषणयुक्त कोशेली प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तर दिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सुरक्षित गर्भपतन सेवा, यौन प्रजनन स्वास्थ्य सेवा, लागुऔषध, मानसिक स्वास्थ्य, आत्महत्या रोकथाम जस्ता विषयहरूमा सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्वास्थ्यकर्मीहरूको कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गरिनुका साथै क्षमता विकास सम्बन्धी तालिमको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूका लागि न्यानो कपडा, च्यावन प्रास वितरण तथा घरमा नै गइ गरिने स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्थालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- Blood Bank सञ्चालनका लागि जिल्ला रेडक्रस सोसाईटीसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।
- रम्भा गाउँपालिका संस्थागत सुत्केरी गाउँपालिकाको दिगोपनाकोलागी संस्थागत सुत्केरी प्रवर्द्धन गर्नकोलागी सुत्केरी यातायात कार्यक्रमलाई निरन्तर दिइनेछ । मातृ तथा नवजात शिशुहरूलाई मृत्युवाट बचाईराख्न आकस्मिक कोषको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

ख) शिक्षा, संस्कृति, भाषा, कला तथा साहित्य

- प्रत्येक शैक्षिक शत्रमा विद्यार्थी संख्याको आधारमा दरवन्दी व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्नका लागि शिक्षकहरूको पेशागत क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिम सञ्चालन गरिनेछ । र विषयगत समितीहरूलाई क्रियाशील बनाइनेछ ।

- नतिजा विश्लेषण तथा कार्य सम्पादनका आधारमा शिक्षकहरुलाई पुरस्कृत तथा प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धिका लागि परीक्षा प्रणाली सुधार, विद्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण, नमुना विद्यालय अवलोकन, शैक्षिक सामग्री प्रदर्शनी, शैक्षिक अन्तर्क्रिया, विभिन्न प्रकारका अतिरिक्त कृयाकलाप सञ्चालनमा ल्याइनेछ । साथै साझेदार संस्थाहरूसँग समन्वय र सहकार्य समेत गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुमा पढ्दै जाउ कमाउँदै जाउ को नीति अवलम्बन गर्दै विस्तार गरिनेछ ।
- विद्यार्थी भित्र्याउने, टिकाउने, सिकाउने र विकाउने तथा संस्कार सहितको प्रविधि मैत्री शिक्षा नीति अगाडी बढाउँदै लगिनेछ । यसका लागि दुर्घना विमा, दिवा खाजा, विद्यार्थीसँग करेसाबारी कार्यक्रम, छात्राहरुका लागि आत्मरक्षा सम्बन्धी तालिम जस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- अभिभावकविहिन तथा आर्थिक रुपले अति विपन्न बालबालिकाहरुका लागि माध्यमिक तह सम्मको शिक्षा आर्जन गर्न अभिभावकत्व ग्रहण गर्ने नीति प्रभावकारी ढंगले लागु गरिनेछ ।
- बालमैत्री विद्यालय तथा बालमैत्री गाउँपालिकाको दिगोपनाका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- प्र.अ. तथा विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई क्षमता विकास तालिम, विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि विशेष व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- विद्यालयमा स्काउट, जुनियर रेडक्रस, बाल क्लव तथा बालिका संजालहरुलाई क्रियाशील बनाइनेछ । बालकल्याण कोष संचालनमा थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- गाउँपालिकामा संचालित क्याम्पसलाई थप व्यवस्थित बनाउदै लैजाने पहल गरिनेछ ।
- लोक संस्कृति, भाषा, लिपीहरुको पहिचान, संरक्षण तथा सम्बर्द्धनमा जोड दिइनेछ । साथै मगर भाषामा पाठ्य सामग्री निर्माण गर्ने कार्य अगाडी बढाइनेछ ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र पाठ्यपुस्तक हाम्रो रम्भा छपाइ तथा वितरणको विशेष व्यवस्था मिलाइनेछ । अभिभावक शिक्षामा जोड दिइनेछ ।
- विपन्न अभिभावकका बालबालिकाहरुलाई पठनपाठनमा टिकाइ राख्नका लागि अभिभावक आय आर्जन कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ । विद्यालयहरुलाई रचनात्मक पाठशालाका रुपमा विकास गरिनेछ । १० वर्षे शिक्षा नीति कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- विद्यालय तहदेखिनै प्रतिभा प्रस्फुटनको वातावरण निर्माण गर्न विद्यालयलाई खेल सामग्री उपलब्ध गराउनुका साथै राष्ट्रपति रनिङ सिल्ड प्रतियोगिता तथा अध्यक्षकप खेलकुद संचालनगरी प्रतियोगितामामा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने खेलाडी र विद्यालयलाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- दलित जनजाति तथा अन्य समुदायका बालबालिकालाई उत्कृष्टताका आधारमा सम्मान पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- प्राविधिक धारमा उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने दलित जनजाति तथा अन्य समुदायका विपन्न विद्यार्थीलाई आर्थिक सहयोगको व्यवस्था मिलाइने ।

Rambha Rural Municipality

ग) युवा तथा खेलकुद र रोजगार

- एक वडा एक खेलमैदान निर्माण, पालिका स्तरीय वृहद खेलमैदान निर्माण तथा खेल सामाग्री व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।
- मेरो जन्मभूमी मेरो दायित्व अभियान मार्फत विदेश बाट फर्केका युवाहरूसंग पुजी र सिपलाइ विभिन्न व्यवसायमा आर्कषण गरी स्वरोजगार सृजना गर्नको लागी अध्यक्षसंग युवा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नियमित रुपमा विद्यालय तथा क्लवस्तरीय खेलकूद कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । साथै जिल्ला, प्रदेश तथा संघमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने खेलाडीहरूलाई उचित पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- खेल कार्यक्रम संचालन गर्न खेलकुद प्रशिक्षकको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई व्यवस्थित एवं प्रभावकारी बनाउन साझेदारी कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- वेरोजगारहरूको लगत संकलन गरी युवाहरूलाई मागमा आधारित स्वरोजगार मुलक सीप विकास तालिम संचालन गरिनेछ ।
- बालबालिका तथा युवाहरूलाई लक्षित गरि संसदीय अभ्यास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- नयाँ उद्यमीहरूलाई स्तरोन्नती तथा प्रविधि हस्तारणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

घ) महिला बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

- महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव अन्त्यसम्बन्धी महासन्धि, बेईजिड घोषणापत्र, बालबालिकाको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि तथा अपाङ्गता भएका

व्यक्तिहरुको अधिकार सम्बन्धी महासन्धिलाई स्थानीयकरण गर्न आवश्यक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।

- दिगो विकासको लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरि कार्यान्वयन गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु अगाडी बढाइनेछ।
- जेष्ठ नागरिक परिचय पत्र, अपाङ्ग परिचय पत्र, गरिव परिचयपत्र वितरण सेवालाई सरल छिटो छरितो र प्रभावकारी बनाइनेछ।
- क र ख वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई अपाङ्गताको प्रकृति हेरि साझेदारी संस्थाहरुसंगको सहकार्यमा अपाङ्गता सहायता सामाग्री वितरण कार्यलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ।
- ग र घ वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई विभिन्न सिपमूलक तालिम प्रदान गरि रोजगारीका अवसर शिर्जना गर्ने कार्यक्रमहरुलाई थप प्रभावकारी रुपमा संचालन गरिनेछ।
- हरेक क्षेत्रमा महिलाहरुको पहुँच अभिवृद्धि गर्न महिला नेतृत्व र क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- महिला सशक्तीकरण तथा लैङ्गिक समानताका लागि प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना तथा कार्यक्रमहरुमा प्राथमिकता दिइनेछ।
- योजनाका सबै चरणहरुमा महिला तथा सीमान्तकृत समुदायको समानुपातिक सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ। महिलाहरुलाई विभिन्न सीपमूलक, रोजगारमूलक र आयमूलक कार्यक्रममा संलग्न गराई आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख गरिनेछ।
- बाल श्रम, बालविवाह तथा बालहिंसा लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- सुशासन र जवाफदेहिता कायम गर्न र सेवा प्रवाहमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायको सहज पहुँच सुनिश्चित गर्नका लागि लैससास परिक्षण र लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परीक्षणलाई संस्थागत गरिनेछ।
- असहाय नागरिकहरूको उचित व्यवस्थापन गर्न असहाय सहायता केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ।
- दलित तथा जनजाती समुदायमा रहेका परम्परागत लोपउन्मुख सीपहरूको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरि व्यवसायिक तर्फ उन्मुख बनाउन आवश्यक कार्यक्रम ल्याइनेछ।
- जातिय छुवाछुत जस्तो जघन्य अपराधमा सून्य सहनशिलता अवलम्बन गर्दै यस्तो व्यवहार गर्ने जो कोहिलाई कानुनको दायरामा ल्याइनेछ।
- समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिक कुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बाल विवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ।
- आदिवासी जनजातीहरूको भाषा संस्कृति संरक्षण,संवर्द्धनको लागी सम्मान दिदै आवश्यक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ। अल्पसंख्यक तथा सिमान्तकृत समुदायको पहिचान गरि सम्मानित जिवनयापनको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाईने छ।
- मगर दिवस, तिज गीत प्रतियोगिता, छुवाछुट मुक्त दिवस तथा नारी दिवस सम्पुर्ण वडाहरूमा मनाइने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- मागमा आधारित सीप मुलक तालिमको माध्यमबाट रोजगारी सृजना गरी उत्पादनमा जोड दिइनेछ साथै स्तरोन्नती तथा प्रविधि हस्तान्तरणको व्यवस्था मिलाइनेछ । ।

- सेवा प्रवेश तयारी कक्षा संचालन गरिनेछ ।
- लक्षित वर्गहरूको मूलप्रवाहीकरण गर्न सचेतना तथा सशक्तीकरण कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र काम गर्ने श्रमिकहरूको सुरक्षा, संरक्षण र विकासका लागि उपयुक्त नीति लिईनेछ ।

३.पूर्वाधार विकास

क) सिंचाई

- कुलाहरूको मर्मत तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्थलगत सिंचाई, भूमिगत सिंचाई, थोपा सिंचाई, लिफ्ट सिंचाई तथा अन्य वैकल्पिक सिंचाई आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- कालीगण्डकीबाट संभावना भएका हुँगी फाँट र पिपलडाँडाका विभिन्न फाँटका क्षेत्रहरूमा लिफ्टीङ्ग सिंचाई आयोजना संचालनमा पहल गरिनेछ ।
- नदी कटान तथा भूक्षय नियन्त्रण गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।

ख) विद्युत

- गुणस्तरीय विद्युत सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक स्टिल पोल, ट्रान्सफर्मर तथा तार व्यवस्थापनका लागि पहल गरिनेछ ।
- टुकी रहित उज्यालो गाउँपालिका बनाइनेछ ।
- अति विपन्न नागरिकहरूका वत्ति जडान गर्न नसकेका घरमा विद्युतीकरणको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

ग) भवन

- रम्भा गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको कार्यालाई २ वर्ष भित्रमा सम्पन्न गर्ने गरि निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ। घर नक्शा तथा अभिलेखिकरण गर्ने कार्यालाई व्यवस्थित गरी अनिवार्यतामा जोड दिइनेछ।
- अधुरा सार्वजनिक भवन पुरा गर्न उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- भवन तथा घर निर्माण गर्दा बाल मैत्री, अपाङ्ग मैत्री तथा भूकम्प प्रतिरोधि बनाउन उत्प्रेरित गरिनेछ ।
- घर विमा कार्यक्रम अगाडी बढाइनेछ ।

घ) सडक

- अबको निकास, गुणस्तरीय पूर्वाधारको विकास" भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै पूर्वाधारको निर्माण गर्दा दिगो, विपद उत्थानशिल, प्राकृतिक सौन्दर्ययुक्त र वातावरण मैत्री बनाउँदै लैजाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- अत्यावश्यक र प्राविधिक हिसावले उपयुक्त देखिएको बाहेक नयाँ ट्याक खोल्ने कार्यालाई पूर्ण रूपमा रोकी यस आर्थिक वर्षलाई सडक स्तरउन्नती वर्षको रूपमा लिइनेछ ।
- सडकहरु बाह्रै महिना सुचारु गर्नका लागि सडक मर्मत कोषको व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाइनेछ । यसका लागि लेन्थमेनहरुको व्यवस्थालाई थप्दै लगिनेछ ।
- राष्ट्रिय राजमार्गहरुको सामान्य मर्मत दोहोरो नपर्ने गरी व्यवस्थापन गर्दै यी सडकहरुलाई उत्पादन र बजारीकरणसँग जोड्ने नीति लिइनेछ ।

- सडक गुरुयोजना निर्माण गरी रम्भा गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सडकहरूको व्यवस्थित योजनावद् सडक निर्माणको कार्यालाइ अगाडी वढाइने छ ।
- सडक बत्ती विस्तार तथा व्यवस्थापन गर्दै लगिनेछ ।
- कृषि सडकको पहुँच विस्तार गरिनेछ ।

(ड) खानेपानी तथा सरसफाई

- स्वच्छ पिउने पानी व्यवस्थापन गर्न बाँकी रहेका घरमा एक घर एक धारा जडान गर्ने कार्यलाई पूर्णता दिन आवश्यक पहल गरिनेछ । साथै धारा निर्माण गर्दा बालमैत्री बनाइनेछ ।
- वैज्ञानिक फहोर मैला व्यवस्थापन तथा सार्वजनिक शौचालय निर्माण र प्रयोगमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- खानेपानीका मुलहरूको संरक्षण, गुणस्तर परीक्षण तथा सरसफाई गर्ने कार्यमा जोड दिइनेछ ।
- लिफ्टिङ्ग खानेपानीको न्यूनतम महशुल भुक्तानी दिने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

(च) विविध

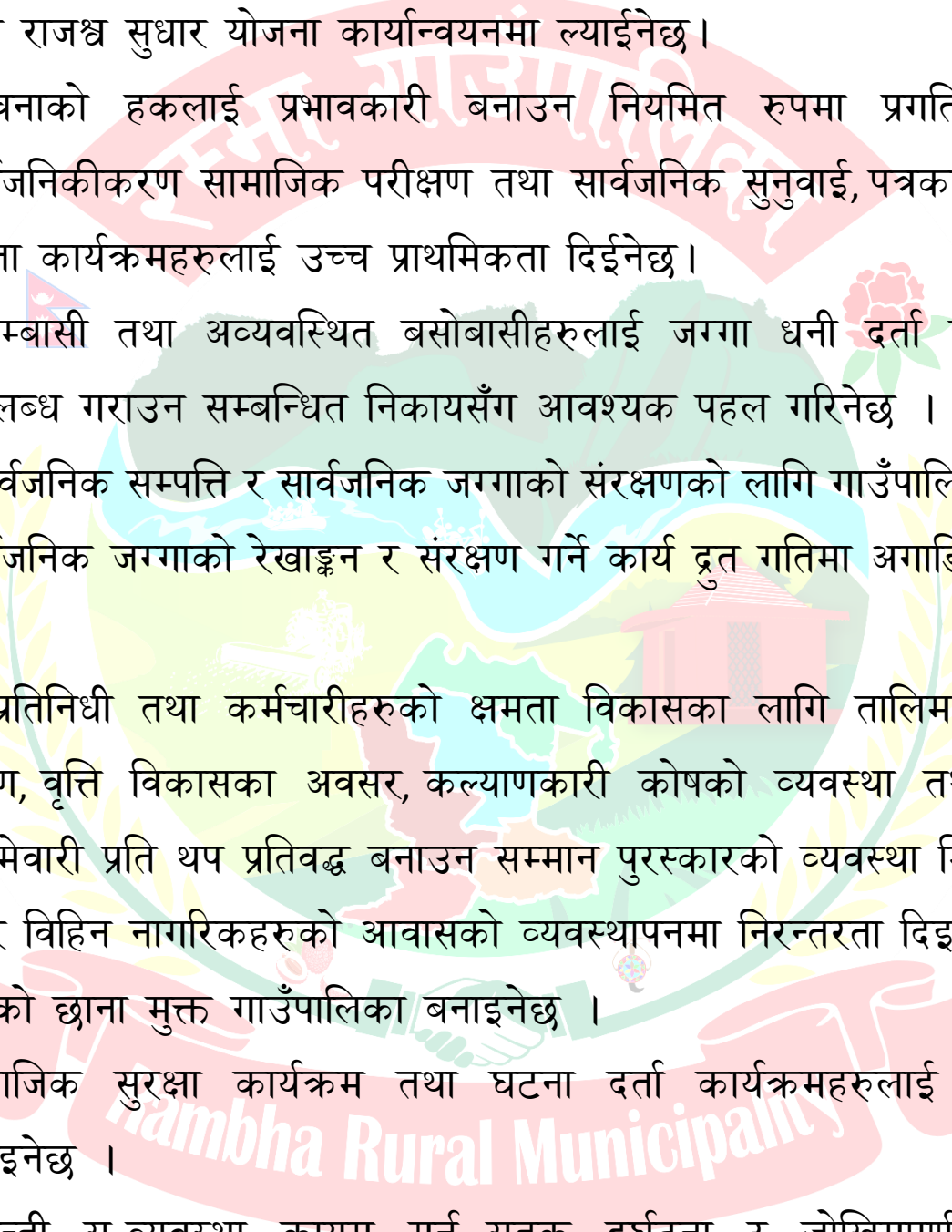
- चौपारी, प्रतिक्षालय, मन्दिर, पद मार्गहरू जस्ता संरचना निर्माण गर्दा स्थानीय कच्चा पदार्थको प्रयोगलाई जोड दिइनेछ । यस्ता कार्यमा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई समेत एकीकृत गरिनेछ ।
- सडक तथा अन्य भौतिक संरचना निर्माण गर्दा दिगो र वातावरणमैत्री बनाउने नीति लिइनेछ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- हरियाली गाउँपालिका बनाउने नीति लिईनेछ । नर्सरी निर्माण तथा वृक्षारोपण कार्यमा डिभिजन वन कार्यालय र अन्य संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- सामुदायिक वनहरुलाई गाउँपालिकामा सुचीकृत गर्ने, नियमन गर्ने तथा वन व्यवस्थापन र उपयोग सम्बन्धी कानूनी सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- दैविक प्रकोप रोकथाम तथा न्यूनीकरणका लागि विपद प्रतिकार्य योजनालाई प्रभावकारी ढंगले लागु गरिनेछ ।
- आपतकालिन सेवा संचालन गर्न QRT गठन गर्ने, तालिम संचालन गर्ने तथा साधन स्रोतको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- वातावरण अनुकूलन योजनालाई प्रभावकारी रूपमा लागू गरिनेछ ।

५. सुशासन तथा सेवा प्रवाह र विविध

- बेरुजु न्यूनीकरणका लागि आन्तरिक लेखापरीक्षण र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ । अन्तिम लेखापरीक्षणबाट औल्याईएका बेरुजुहरुको अद्यावधिक लगत कायम गरि बेरुजु फछ्यौँटको लागि मातहतका कार्यालय, शाखा, समितिहरु तथा व्यक्तिहरुलाई ताकेता गरी प्रमाणहरु संकलन गर्ने तथा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु असुल उपर गर्ने कार्यलाई तदारुकताका साथ अगाडी वढाई सम्परीक्षण गराईनेछ ।
- आर्थिक अनुशासन मार्फत् सून्य बेरुजु युक्त गाउँपालिका निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- पारदर्शिता जवाफदेहिता तथा गुणस्तरीय सेवाप्रवाहमा विशेष जोड दिईनेछ ।

- 
- सबै नागरिकको सूचनाको हकको सम्मान र संरक्षण गर्दै आवश्यक सूचना तथा जानकारीहरूमा सबै नागरिकको पहुँचको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
 - आन्तरिक आम्दानीलाई सुदृढ बनाउन करको दायरा फराकिलो पारिने छ। साथै राजस्व सुधार योजना कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
 - सूचनाको हकलाई प्रभावकारी बनाउन नियमित रूपमा प्रगति प्रतिवेदन सार्वजनिकीकरण सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई, पत्रकार सम्मेलन जस्ता कार्यक्रमहरूलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ।
 - सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूलाई जग्गा धनी दर्ता प्रमाण पूर्जा उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायसँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।
 - सार्वजनिक सम्पत्ति र सार्वजनिक जग्गाको संरक्षणको लागि गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक जग्गाको रेखाङ्कन र संरक्षण गर्ने कार्य द्रुत गतिमा अगाडि बढाइनेछ ।
 - जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि तालिम, अवलोकन भ्रमण, वृत्ति विकासका अवसर, कल्याणकारी कोषको व्यवस्था तथा पेशा र जिम्मेवारी प्रति थप प्रतिवद्ध बनाउन सम्मान पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ।
 - घर विहिन नागरिकहरूको आवासको व्यवस्थापनमा निरन्तरता दिइनेछ। साथै खरको छाना मुक्त गाउँपालिका बनाइनेछ ।
 - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम तथा घटना दर्ता कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।
 - शान्ती सु-व्यवस्था कायम गर्न, सडक दुर्घटना र जोखिमपूर्ण यात्रालाई निरुत्साहित, लागुऔषध ओसार पसार नियन्त्रण, बाल विवाह नियन्त्रण तथा

आत्महत्या रोकथाम जस्ता विषयमा सचेतना फैलाउन समुदाय प्रहरी साझेदारी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- पूर्वाधार निर्माण, विकास निर्माण, सेवा प्रवाह तथा जनशक्ती परिचालनका विविध क्षेत्रमा विभिन्न सामुदायिक संस्था, समूह, सहकारी, उपभोक्ता तथा गैरसरकारी संस्थाहरूसँग सहकार्य तथा लागत साझेदारी कार्यक्रममा विशेष जोड दिईनेछ ।
- उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायीहरूको क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ र योजना संचालनमा आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।
- टोल विकास संस्थाहरूको संस्थागत विकास गर्दै विकास कार्यमा ती संस्थाहरूको परिचालन, सहभागिता र सहकार्यलाई जोड दिईनेछ ।
- उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी तथा उत्कृष्ट करदाताहरूलाई पुरस्कृत तथा प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- सहयोगी तथा साझेदार संस्थाहरूसँगको समन्वय र सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- न्यायिक समितिको पदाधिकारीहरूको क्षमता विकासको लागि समयानुकूल र विषयानुकूल क्षमता विकासको लागि पुनर्ताजगी तालिम कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ । रम्भा गाउँपालिका अन्तर्गत सुचीकृत भएका न्यायिक मेलमिलाप कर्ताहरूलाई न्यायिक सम्पादन सम्बन्धी पुनर्ताजगी तालिम संचालन गरिनेछ । न्यायिक समितिका सदस्यहरूको क्षमता विकासको लागि अध्ययन तथा अवलोकनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- हामीले तिरेको कर हाम्रो विकासका लागि हो भन्ने जन भावना जागृत बनाई सबै नागरिकलाई कर तिर्ने बानीको विकास गर्न कर शिक्षा संचालन

गरिनेछ। गाउँपालिकामा संचालित सम्पूर्ण व्यवसायहरूलाई अनिवार्यरूपमा व्यवसाय दर्ता प्रक्रियामा ल्याइनेछ। साथै दर्ता/नविकरण नगरि व्यवसाय संचालन गरेको पाईएमा कारवाही प्रक्रिया अगाडी वढाइनेछ। यथार्थमा आधारित घर बहाल कर तिर्ने वानिको विकास गर्न घरधनी र बहालवाला दुवैलाई जिम्मेवार बनाउन निरन्तर अनुगमन तथा सचेतनाका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ।

६. सूचना तथा प्रविधि

- पालिकाको डिजिटल पालिका अन्तर्गत डिजिटल प्रोफाइललाई Update गरी सेवा प्रवाहलाई एकीकृत प्रणालीसँग आबद्ध गरि यस पालिकालाई प्रविधि मैत्री डिजिटल पालिकामा परिणत गर्ने कार्य अगाडि बढाइनेछ।
- आम नागरिकलाई डिजिटल साक्षरता अन्तर्गत स्थानीय नागरिक, कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, स्वास्थ्य संस्था, विद्यालय लगायत सेवाप्रवाहसँग सम्बन्धित पक्षहरूलाई लक्षित गरी **Digital Literacy** (डिजिटल साक्षरता) सम्बन्धी कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
- पालिका तथा वडा कार्यालयबाट दिइने सेवालाई एकीकृत गरी नागरिकलाई एकीकृत सेवा प्रवाह केन्द्र स्थापना गरि एउटै स्थानबाट सेवा प्रवाह गरिनेछ, जसका लागि आवश्यक भौतिक पूर्वाधार, सफ्टवेयर तथा सूचना प्रविधिसम्बन्धी सामग्री खरिद गरिनेछ।

Rambha Rural Municipality

श्रद्धेय गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु

- सबैको साथ, सहयोग,सहकार्य र सामुहिक प्रयत्न द्वारा यस नीति तथा कार्यक्रममा अन्तर्निहित उद्देश्यहरु प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वास लिएको छु ।
- स्थानीय आवश्यकताको परिपूर्ति, उत्पादन र उत्पादकत्वको अभिवृद्धि,सीप विकास र क्षमता विकास,रोजगारी सिर्जना,गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्यको प्रवर्द्धन,लगानी मैत्री वातावरणको निर्माण,उद्योग तथा व्यवसायको विकास,गुणस्तरीय सेवा प्रवाह, नागरिक सन्तुष्टिमा वृद्धि,आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन, विपद व्यवस्थापन जस्ता विषयलाई प्राथमिकतामा राखि प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सबैपक्षबाट सकारात्मक र रचनात्मक सहयोग हुनेछ भन्ने विश्वास व्यक्त गर्दछु ।
- अन्त्यमा, यस रम्भा गाउँपालिकाको आ.व ०८२।८३ को लागि नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न आफ्नो अमूल्य राय सुझाव तथा सल्लाह प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीहरु, राजनीतिक दल, कर्मचारी, शिक्षक, सबै लक्षित वर्गहरु, नागरिक समाज, पत्रकार जगत लगायत सम्पूर्ण व्यक्तित्वहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद !